

Seijst

Uitgave van het Zeister Historisch Genootschap

2019-IV

Architect Kamperdijk

De weduwen van
Cattenbroeck

Greet Renes-Boldingh

Zeister schrijvers

Margaretha Anna Maria Renes-Boldingh (Ameland 1891- Utrecht 1968)

Margaretha Anna
Maria Renes-Boldingh
(jaartal onbekend).

BRON: STOFOMSLAG VAN
HET OUDE POSTHUIS
(WAGENINGEN 1953)

Margreet Wagenaar-Fischer

'Ik begrijp het niet, dat ik behalve auteur toch ook huisvrouw en moeder ben, nu ook al grootmoeder. Hoe groot moet de kracht van Gods geest zijn, dat hij een zwak en zondig mens dit alles mogelijk maakt.' Dit schrijft Greet Renes-Boldingh over haar levensloop in de historiekraant van 'Amelander historie' [*de overige citaten komen uit dezelfde bron, tenzij anders aangegeven*]. Zij heeft inderdaad veel gepubliceerd, tenminste 22 streekromans,

meer dan 35 kinder- en jeugdboeken, minstens 14 stichtelijke werken en nog andere moeilijker te rubriceren uitgaven waaronder artikelen over de historie van Zeist in de Nieuwe Zeister Courant. Wat zij niet eens noemt is dat zij, behalve huisvrouw en schrijfster, ook nog onderwijzeres was en later veel rondleidingen gaf op het Broeder- en Zusterplein van de Evangelische Broedergemeente in Zeist.

Greet Boldingh werd geboren in Nes op Ameland als oudste in een gezin met drie meisjes. Haar vader was huisarts. Toen zij acht jaar was verhuisden zij naar Schellinkhout, vlak bij Hoorn. Haar vader overleed al in 1902. 'Mijn moeder trekt met drie kleine meisjes, geringe financiën en een zak vol verdriet naar Apeldoorn, vanwege de goede onderwijsgelegenheden daar', schrijft Greet Boldingh in haar 'levensloop'. Zij denkt dat het Gods wil was dat zij daar ging wonen, uitgerkend naast de schrijfster Wilma Vermaat (1873-1967) die grote invloed zou hebben op de religieuze ontwikkeling van haar buurmeisje. 't Is onbegrijpelijk hoeveel genade God mij in die tijd heeft bewezen, door Zich zo aan mij te openbaren, dat ik Hem in Zijn Woord volkomen accepteren kon.' Greet gaat in Apeldoorn naar de Normaalschool (nu: pabo) en gaat daarna les geven op een openbare school in Elspeet waar ze haar hoofdakte haalt. Later geeft ze les op een hervormde school in Noordwijk aan Zee en vanaf 1916 in Zeist op de hervormde school aan de Weeshuislaan. Vanaf 25 oktober 1916 woont zij in Zeist. Zij trouwt in 1927 met Jan Renes, een acht jaar jongere collega. Zij kregen twee zoons. Mevrouw Renes had in 1927 ontslag genomen als onderwijzeres, maar omdat één inkomen amper toereikend was voor een huishouden met jonge kinderen begon zij te schrijven om wat bij te verdienen. 'In Zeist ben ik

begonnen te schrijven, schetsen uit mijn kinderjaren, die opgenomen werden in "Stemmen des tijds" [calvinistisch tijdschrift] wat toen voor een beginnening heel wat betekende. Deze schetsen zijn later door de firma Callenbach gebundeld en als mijn eerste boek verschenen.'

In dienst van de zending vertrekken ze in 1930 naar Sumatra, waar Jan Renes benoemd is tot leraar aan de zending-mulo. Hier schreef zij haar eerste roman, *Bandjir*. De eerste regels van het boek zijn als volgt: 'Nu staat de maan vol en groot en levend boven het Batakse land en zendt uit haar glanzende stilte heirlegers van mysterieus-prikkelende stralen naar de

aardebewoners.' De roman gaat over het verboden huwelijk van een niet-christelijke Batakjongen met een christelijk Batakmeisje. Uiteindelijk wint het christendom het. Het boek zou je nu misschien beschouwen als een gedateerd romannetje met een goede afloop maar het is goed en spannend geschreven met mooie natuurbeschrijvingen.

Door de economische crisis van de jaren dertig vallen er ontslagen en Jan Renes wordt overgeplaatst naar een andere mulo in Padang waar hij zich opnieuw moet inwerken. Hij kan ook niet goed tegen de hitte. Tot hun spijt wordt Jan Renes na hun verlof in 1938 afgekeurd voor werk in de tropen. Achteraf blijkt dat een

Het graf van mw. Renes op de Godsakker van de Evangelische Broedergemeente. Tekst op de steen: Margareta Anna | Maria Renes | - Boldingh | geboren 20 december 1891 | te Nes/Ameland | overleden 28 december 1968 | te Utrecht | Welzalg de mens, wiens | sterkte in U is Ps. 84:6.

FOTO MARGREET WAGENAAR

geluk want de oorlog in Nederland is volgens mevrouw Renes voor hen gemakkelijker dan het leven in Nederlands-Indië in die tijd geweest zou zijn.

Jan Renes treedt in 1939 toe tot de Evangelische Broedergemeente en ze kunnen op het Zusterplein een huis krijgen. In de oorlog schrijft mevrouw Renes wel maar er is geen mogelijkheid om een boek te publiceren. Het boek dat zij in de oorlog heeft geschreven kan meteen na de oorlog verschijnen omdat de uitgevers in de oorlog contact bleven houden met hun auteurs. 'Volgens Gods ondoorgrondelijk raadsbesluit zou echter onze zwaarste tijd nog komen. In de hete droge zomer van 1947 moesten we Hem onze lieve, begaafde jongste zoon afstaan, tengevolge van een ongeluk bij het zwemmen.' Ondanks deze vreselijke gebeurtenis lukt het mevrouw Renes om het werk te doen 'dat God de Heer van mij verwachtte'. Zij krijgt van uitgeverij Callenbach het verzoek om een Bijbel voor de jeugd te schrijven met, zoals ze zelf schrijft, 'het oog op het asfaltpubliek der steden, dat geestelijk leeft van de afval van onze beschaving.'

Daarnaast schreef zij een Broedergemeenteroman: *Het oude Posthuis*. In deze roman wordt het leven van de leden van Broedergemeente beschreven, de speciale kerkdiensten, de kleding, de hechte gemeenschap. De leden van de Broedergemeente staan altijd

klaar voor elkaar maar tegelijkertijd is de sociale controle groot. In het boek overlijdt een meisje en haar moeder en vooral haar broer hebben het daar moeilijk mee. De jongen wil nergens meer aan meedoen en sluit zich helemaal af. Dit deel van het boek is waarschijnlijk min of meer autobiografisch want in haar 'levensloop' vertelt ze dat haar oudste zoon extreem leed onder het verlies van zijn broer.

Ondanks haar grote oeuvre hoort Margaretha Anna Maria Renes-Boldingh tot de vergeten schrijfsters. Na 1985 zijn er geen herdrukken meer verschenen. Zij was in haar tijd een populaire schrijfster maar ook toen waren de recensies niet altijd lovend. De stukken over de geschiedenis van Zeist die zij op latere leeftijd schreef, werden door de Van de Poll Stichting (nu: ZHG) gestopt wegens te geringe kwaliteit.

Gelukkig is zij op internet nog te vinden. Haar boek *Het oude Posthuis* is onmisbaar voor iedereen die meer wil weten over de Evangelische Broedergemeente.

Personalia

- 1891 Geboren 20 december in Nes op Ameland.
- 1899 Verhuizing naar Schellinkhout (NH).
- 1902 Vader overlijdt, moeder en dochters verhuizen naar Apeldoorn.
- 1910-1916 Greet gaat vier jaar les geven op de openbare school

in Elspeet en daarna op de hervormde school in Noordwijk aan Zee.

- 1916-1927 Greet geeft les op de hervormde school in Zeist.
- 1927 Huwelijk met Jan Renes.
- 1928-1929 Geboorte zoons: Kors Dirk 1928 en Jan Willem 1929.
- 1930-1936 Naar de Bataklanden van Sumatra.
- 1936 Opnieuw vestiging in Zeist.
- 1939 Jan Renes treedt toe tot de Evangelische Broedergemeente en het gezin verhuist naar het Zusterplein.
- 1947 Jongste zoon Jan Willem sterft door een ongeluk bij het zwemmen.
- 1968 Overlijden Greet Renes-Boldingh op 28 december in Utrecht. Begraven op de Godsakker van de Evangelische Broedergemeente in Zeist, vak west, rij 3, graf 10, nummer 1359.

Literatuur

- * resources.huylgens.knaw.nl/vrouwenlexicon/lemmata/data/Boldingh.
- * www.biografischportaal.nl/persoon/63626827.
- * <https://www.amelanderhistorie.nl/news/schrijfster-margaretha-anna-maria-renes-boldingh-van-ameland1/>.
- * https://www.dbnl.org/tekst/coil001lexi01_01/lvdj00821.php.